

DOMSTOLENS DOM
av den 28 juni 1978 *

I mål 1/78

har National Insurance Commissioner till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Patrick Christopher Kenny

och

Insurance Officer.

Begäran avser tolkningen av artikel 7 i fördraget och vissa bestämmelser i rådets förordning nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (EGT 5.7.1971, nr L 149, s. 2, fransk version; svensk specialutgåva, del 05, volym 01).

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden H. Kutscher, avdelningsordförandena M. Sørensen och G. Bosco samt domarna A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keefe och A. Touffait,

generaladvokat: H. Mayras,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom beslut av den 29 december 1977, som inkom till domstolen den 3 januari 1978, har National Insurance Commissioner, i enlighet med artikel

* Rättegångsspråk: engelska.

177 i EEG-fördraget, ställt tre frågor om tolkningen av artikel 7 i fördraget, liksom av artiklarna 19.1 b och 22.1 a ii i rådets förordning nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (EGT nr L 149, s. 2, fransk version; svensk specialutgåva, del 05, volym 01).

- 2 Dessa frågor har ställts inom ramen för en tvist mellan Insurance Officer och svaranden i målet vid den nationella domstolen angående den senares rätt att vid oförmåga att arbeta på grund av sjukdom åtnjuta de kontantförmåner som föreskrivs i National Insurance Act 1965.
- 3 Den berörda parten som är medborgare i den Irländska republiken, men som bor i Förenade konungariket, omfattas av National Insurance Act i egenskap av anställd och har således rätt att åtnjuta de förmåner som ovan angivits om han uppfyller villkoren för att förvärva denna rättighet.
- 4 Han begav sig till Irland och blev, på grund av de skäl som angivits i beslutet om hänskjutande, fängslad mellan den 28 juni 1973 och den 28 mars 1974. Under denna period blev han sjuk och behövde läkarvård, först i det fängelse där han avtjänade sitt straff och därefter under en kort period på ett sjukhus utanför fängelset.
- 5 Enligt artikel 49.1 i National Insurance Act 1965, i den lydelse som gällde vid den aktuella tidpunkten, förlorar varje person "som avtjänar fängelsestraff eller som häktas" (undergoing imprisonment or detention in legal custody) rätten att erhålla förmåner under tiden för vistelsen i fängelse eller häkte, om inte annat föreskrivs i nämnda Act.
- 6 De ställda frågorna syftar huvudsakligen till att utröna om den nationella domstolen med stöd av gemenskapsrätten kan eller skall likställa, som grund för förlust eller indragning av rätten till de förmåner som föreskrivs i National Insurance Act, vistelse i fängelse eller häkte i en annan medlemsstat med vistelse i fängelse eller häkte i Förenade konungariket.

Den första frågan

- 7 Den första frågan syftar till att utröna om, inom tillämpningsområdet för förordning nr 1408/71, artikel 7 i EEG-fördraget är direkt tillämplig i medlemsstaterna.

- 8 Enligt ordalydelsen i artikel 7 första stycket skall, inom fördragets tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördraget, all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.
- 9 Denna bestämmelse har vad gäller arbetstagare genomförts genom artiklarna 48–51 liksom genom de rättsakter av gemenskapens institutioner som antagits på grundval av dessa artiklar och särskilt genom förordning nr 1408/71.
- 10 Artikel 3.1 i förordning 1408/71 fastställer att personer, som är bosatta inom en medlemsstats territorium och för vilka denna förordning gäller, har samma skyldigheter och rättigheter enligt en medlemsstats socialförsäkringslagstiftning som denna medlemsstats egna medborgare.
- 11 Syftet med denna bestämmelse är att, i enlighet med artikel 48 i fördraget, till förmån för de arbetstagare som omfattas av förordningen säkerställa lika behandling när det gäller social trygghet utan åtskillnad grundad på nationalitet genom upphävandet av varje diskriminering i detta avseende som följer av medlemsstaternas nationella lagstiftning.
- 12 Svaret på den första frågan är således följande. Inom tillämpningsområdet för förordning nr 1408/71 är artikel 7 första stycket i fördraget, såsom den genomförts genom artikel 48 i fördraget och genom artikel 3.1 i den nämnda förordningen, direkt tillämplig i medlemsstaterna.

Den andra och tredje frågan

- 13 Dessa frågor syftar till att utröna, å ena sidan, om den behöriga institutionen i en medlemsstat, som till följd av antingen artikel 19.1 b eller artikel 22.1 a ii i förordning nr 1408/71, skall utbetala kontantförmåner till en arbetstagare från en annan medlemsstat enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar, har rätt att likställa omständigheter som har inträffat på en annan medlemsstats territorium med motsvarande omständigheter som inträffar i den egna staten; om det antas att dessa omständigheter hade inträffat i den egna staten, skulle det i så fall ha medfört att den aktuella arbetstagaren helt eller delvis skulle ha förlorat sin rätt till förmåner och har den behöriga institutionen följaktligen rätt att vägra dessa förmåner (andra frågan) och, å andra sidan, om svaret på andra frågan blir annorlunda om den aktuella arbetstagaren är medborgare i samma medlemsstat som den behöriga institutionen hör till (tredje frågan).

14 Artikel 19.1 b, som reglerar rätten till kontantförmåner inom ramen för sjuk- och moderskapförsäkringen i de fall då den berörda arbetstagaren är bosatt i en annan medlemsstat än den behöriga staten, föreskriver att:

"1. En anställd som är bosatt inom en annan medlemsstats territorium än den behöriga statens och som uppfyller villkoren i den behöriga statens lagstiftning för rätt till förmåner skall, i förekommande fall med beaktande av bestämmelserna i artikel 18, få följande förmåner i den stat där han är bosatt:

a) . . .

b) Kontantförmåner som utges av den behöriga institutionen enligt den lagstiftning som denna tillämpar . . .".

15 I artikel 22, som reglerar de fall då en arbetstagare blir sjuk under en vistelse i en annan medlemsstat än den där den behöriga institutionen finns, föreskrivs i punkt 1 a ii att, i förekommande fall med beaktande av bestämmelserna i artikel 18, denna arbetstagare har rätt till "kontantförmåner som utges av den behöriga institutionen enligt bestämmelserna i den lagstiftning som denna institution tillämpar".

16 Det framgår klart av dessa bestämmelser att - med undantag för tillämpningen av artikel 18 avseende sammanläggning av försäkringsperioder som fullgjorts enligt en annan medlemsstats lagstiftning för att få, bibehålla eller återfå en rätt till förmåner - det är den nationella lagstiftningen som skall fastställa villkoren för erhållande, bevarande, förlust eller indragning av rätten till socialförsäkringsförmåner så länge som dessa villkor tillämpas utan diskriminering mellan medborgare i den berörda medlemsstaten och medborgare från de övriga medlemsstaterna.

17 Det skulle bara förhålla sig annorlunda om villkoren för att få eller bibehålla rätten till en förmån var sådana att de i själva verket endast kunde uppfyllas av de egna medborgarna eller om villkoren för förlust eller indragning av rättigheten var sådana att de i själva verket lättare kunde uppfyllas av andra medlemsstaters medborgare än av medborgarna i den stat som den behöriga institutionen hör till.

18 Artiklarna 7 och 48 förbjuder varje medlemsstat att inom fördragets tillämpningsområde tillämpa sina rättsregler olika på grund av nationalitet, men detta förbud avser inte den eventuella olika behandling som kan bli följden, i olika medlemsstater, på grund av de skillnader som finns mellan de olika

nationella lagstiftningarna så länge som dessa tillämpas på varje person, som omfattas av deras tillämpningsområde, enligt objektiva kriterier och utan hänsyn till nationalitet.

- 19 Följaktligen, genom att artiklarna 19.1 b och 22.1 a ii i förordning nr 1408/71 hänvisar varje institution "till den lagstiftning som den tillämpar" följer de principen om icke-diskriminering som uttrycks i artiklarna 7 och 48 i fördraget och i artikel 3.1 i den nämnda förordningen.
- 20 Svaret blir således följande. Artiklarna 7 och 48 i fördraget och artikel 3.1 i förordning nr 1408/71 hindrar inte medlemsstaternas institutioner – men tvingar dem inte heller – att likställa en omständighet, som när den inträffar inom det nationella territoriet utgör grund för förlust eller indragning av rätten till kontantförmåner, med en motsvarande omständighet som inträffar i en annan medlemsstat; det är de nationella myndigheternas uppgift att besluta i detta avseende förutsatt att det sker utan hänsyn till nationalitet och att den nämnda omständigheten inte beskrivs på så sätt att den i själva verket leder till diskriminering av medborgare från de andra medlemsstaterna.
- 21 Det ovan givna svaret gäller även, och i samma utsträckning, fall där den berörda arbetstagaren är medborgare i den medlemsstat som den behöriga institutionen hör till.

Rättegångskostnader

- 22 De kostnader som har förorsakats Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.
- 23 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom beslut av den 29 december 1977 förts vidare av National Insurance Commissioner – följande dom:

- 1) Inom tillämpningsområdet för förordning nr 1408/71 är artikel 7 första stycket i fördraget, såsom den genomförts genom artikel 48 i fördraget och genom artikel 3.1 i den nämnda förordningen, direkt tillämplig i medlemsstaterna.
- 2) Artiklarna 7 och 48 i fördraget och artikel 3.1 i förordning nr 1408/71 hindrar inte medlemsstaternas institutioner – men tvingar dem inte heller – att likställa en omständighet, som när den inträffar inom det nationella territoriet utgör grund för förlust eller indragning av rätten till kontantförmåner, med en motsvarande omständighet som inträffar i en annan medlemsstat; det är de nationella myndigheternas uppgift att besluta i detta avseende förutsatt att det sker utan hänsyn till nationalitet och att den nämnda omständigheten inte beskrivs på så sätt att den i själva verket leder till diskriminering av medborgare från de andra medlemsstaterna.
- 3) Svaret på den andra frågan gäller även, och i samma utsträckning, fall där den berörda arbetstagaren är medborgare i den medlemsstat som den behöriga institutionen hör till.

Kutscher	Sørensen	Bosco	Donner	Mertens de Wilmars
Pescatore	Mackenzie Stuart		O'Keeffe	Touffait

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 28 juni 1978.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

H. Kutscher
Ordförande